

amelyek tájolása, talán nagysága is hasonló volt, és ugyan- csak rendelkezett egy, irányában is kissé módosított pe- riódussal. Ehhez a periódushoz tartozott 2001-ben egy terrazzo-padló a feltárási terület Ny-i szélén, betöltésé- ben olyan leletekkel, amelyek a 2. századra keltezhetők.

A tárgyévben feltárt terület D-i részében a palánk- periódus rétegei alatt egy bronzkori gödör és rétegei- nek feltárására is sor került.

VÍSY ZSOLT

205. Paks, Dunakömlőd, Bottyán-sánc, római vicus (Tolna megye) Ró

2001. július 3. és augusztus 2. között folytattuk a lusso- niumi auxiliáris tábor melletti római vicus tervátását a Bottyán-sánc déli platóján. Összesen 8 szelvényt nyi- tottunk meg az előző évek ásatási területétől délre.

Több szelvényben is előkerült egy a 2. századra kel- tezhető, NY-K irányú, K-felé fokozatosan keskenyedő „V” keresztmetszetű árok. Betöltésének alját mintegy 50 cm vastagságban természetes betöltődés alkotta, efö- lött kövekből, kisebb terrazzo-maradványokból, tegula- töredékekből és vályogtéglatörmelékéből álló masszív mesterséges betöltés húzódott. Az árok betöltésére te- hát egy nagyobb planírozás, településrendezés során ke- rült sor. Több olyan vályogtéglát is találtunk, amely épen, vagy csak kevésbé sérült állapotban került elő. Ezek méretei változóak voltak (22×14, illetve 28×16 cm).

Az ároktól D-re, DK-re több kisebb méretű gödör- objektumot találtunk a vicus 2-3. századi időszakából (cölöpgödört cölöplyukkal, félig földbe mélyített épü- let maradványait, tárológödört).

Az O/8-as szelvény DK-i sarkában egy ÉK-DNY irá- nyú, mészkövekből rakott fal kisebb csonkja került elő. Az erős újkori bolygatás miatt sem járászinteket, sem további falszakaszokat nem tudtunk megfigyelni a szel- vényen belül. A fal kronológiai helyzetére egyelőre csu- pán az szolgál némi támpontként, hogy egy korábbi (va- lószínűleg 2. századi) ÉNY-DK irányú árok (fossa?) be- töltésére építették.

BESZÉDES JÓZSEF

206. Pácin, Paptó-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ó, Sza

2001. március 12-én terepbejárást végeztünk a Sáros- patak és Ricse között tervezett távközlési kábel nyom- vonala mentén. A kábel közvetlenül a két települést összekötő út mentén halad, részben az út menti árok szélén, részben szántóföldön.

A Paptó-dűlőben szórvány őskori és császárkori le- tekekkel jelzett lelőhelyet regisztráltunk, amely 63 m hosszan nyúlt el a nyomvonalon.

Munkatársak: Hellebrandt Magdolna, S. Koós Ju- dit, Lovász Emese, Patay Róbert, Bánfalvy Ferenc, Kozmáné Bányi Judit, Tóth Edina, Nagy S. József.

PUSZTAI TAMÁS

207. Pápa, Esterházy-kastély

(MRT. 4. k. 61/1. lh.)

(Veszprém megye) Kö

A pápai műemlék kastélyban és környezetében 1999 és 2001 között tervezést, felújítást megelőző kisebb lépté- kű kutatást végeztünk. Az épület mindvégig „lakott” lé- vén, a belső terekben összesen három kis szelvényt nyit- hattunk. Hasonló okból falkutatásra is rendkívül korlá- tozott mértékben volt módunk.

A történeti források szerint a városban birtokos Ga- rai család castelluma legkésőbb 1441-ben már állt. En- nek maradványát – Mithay Sándor korábbi kutatásai- val összhangban – az É-i palotaszárny Ny-i vége alatti, boltozatos pince falaiban észlelhetjük. Tőle K-re, elkü- lönülten állt egy további középkori épület, amelynek a kutatás korlátozott lehetősége miatt csupán egyik falát, téglapadlóját tártuk fel. Mindkét középkori épület a mai palota körvonalán belül, annak É-i szárnya alatt húzó- dik. További középkori épületet sejtünk a K-i szárny É-i végében is. Utóbbi szárnyban a pinceszinten és a föld- szinten ma látható beálló pilléres, fiókos boltozatok leg- később a 16. század vége előtt készültek.

A várról a 16. századtól vannak ábrázolások. A Giulio Turco-féle 1569-es rajzon a külső vár sarkait olasz bász- tyák erősítik. A falszorossal megerősített kapu a K-i ol- dalon nyílt. A belsővár épületei az É-i és K-i oldalon húzódtak, a Ny-i falon belül kisebb épületek álltak, D felől fal zárta le az udvart.

Legkésőbb 1600 táján a külső vár DK-i sarkában felépült egy új olasz rendszerű téglabástya, belsejében boltozott kazamata helyiségekkel. A bástya feltehetően a törökök által 1594-97-ben ásott D-i várárokba nyúlott. A 17. század elejére alakult ki a szabálytalan négyszög alakú belsővár tömbje. A falak belső oldalához – a D-i oldal kivételével – épületszárnyak kapcsolódtak.

A 18. század elején meginduló, az Esterházy család birtoklásához köthető építkezések több fázisban történ- tek, számtalan tervváltoztatással. A kutatás során megál- lapíthattuk, hogy az ismert festményen szereplő, zárt belsőudvaros palota nem épült ki teljesen.

BARTOS GYÖRGY – LÁSZLÓ CSABA

208. Petrivente, Újkúti-dűlő

(Zala megye) U

A részletes jelentést lásd az 5. oldalon.

HORVÁTH LÁSZLÓ-KALICZ NÁNDOR

209. Pécel, Hatos-dűlő

(Pest megye) U, R, Sza

2001 tavaszán terepbejárást végeztünk az M0 autópá- lyának a Szilas-patak és a Pécelen keresztülfutó vasút- vonal közötti szakaszán.

Pécel határában nagyon nagy kiterjedésű (1200×600 m) lelőhelyről (MRT 19/2. lh.) nagyon sok leletet gyűj- töttünk: őskori (neolitik, DVK, bádeni, bronzkori), szar-